

EEN HERDENKING ¹⁾

DOOR

J. G. SCHUIRINGA.

(Lector in de Prothetische Tandheelkunde.)

De Hoofdredacteur verzocht mij een bijdrage voor het Tijdschrift bij de herdenking van het 50-jarig bestaan van het Tandheelkundig Onderwijs in Nederland.

Wat hierop te antwoorden!

Een degelijk wetenschappelijk artikel op zoo korten termijn?

Een docent heeft hiertoe tegen het einde der vacantie geen tijd, als hij zich juist weer gaat dompelen in de beslommeringen voor den nieuwen cursus.

Over het onderwijs gaat ook niet! Dàt artikel heb ik reeds

---

¹⁾ Het is schijnbaar in tegenspraak met de strekking van dit schrijven, dat ik deel uitmaak van het Eere-Comité. Dit heb ik indertijd goedgevonden op verzoek van den Voorzitter, doch op nadrukkelijke voorwaarde mijnerzijds, dat in overeenstemming met de omstandigheden de herdenking in eenvoudigen stijl plaats zou vinden, en volkomen buiten de feesten van John Tomes gehouden zou worden. Met deze opvatting stond ik volstrekt niet alleen.

Toen uit het programma der studenten en inlichtingen van den voorzitter later bleek dat hiermede geen rekening was gehouden, heb ik daartegen mijn bezwaren ingebracht, en heb mij tenslotte niet teruggetrokken om geen spelbreker te zijn. Ook, omdat ik mij er in principe mee kan vereenigen dat men na de eerste 50 jaren van het Onderwijs eens samen op den afgelegden weg terugziet. De collega's practici moeten mij evenwel ten goede houden: Er zijn thans voor de Lectoren geen redenen, dit in feeststemming te doen.

geschreven in het Septembernummer 1925. Is helaas nog geheel „up to date”. Niet geschikt voor collega's die vastberaden zijn het 50-jarig bestaan van het Onderwijs te vieren. Het kon de stemming bederven!

Gebouw Biltstraat.

Terwijl uit het lustrum- en jubileumprogramma, waarmee ik kennis maakte op het bord der studentenvereniging „John Tomes”, onmiskenbaar bleek dat die dagen de blijspeltoon zou overheerschen, in ietwat Pallieterschen trant.

Dit programma is dan ook omljnd met de kleur der hope (toevallig tevens de kleur der Faculteit).

De Lectoren evenwel hebben die tint bijkans uit hun vaandel gestreken.

Zij vieren reeds jaren, dagelijks, het Tandheelkundig Onderwijs. Doch voor hen blijft de stijl van het langgerekte treurspel gereserveerd! Daarvoor zijn zij „insiders”.

De „outsiders”, die bevoorrechten! voor wie door den afstand der waarneming de tooneelen in een gulden waas gehuld worden, hebben stellig vele redenen die een feeststemming verklaarbaar maken. Overigens moeten die tot dusverre zelden waargenomen symptomen van erkentelijkheid jegens het Onderwijs ook den docenten aangenaam treffen.

De Hoofdredacteur, buitengewoon inschikkelijk d'tmaal, vond alle stijlen en onderwerpen goed! Die zeldzame kans laat ik niet ongebruikt voorbijgaan.

Doch alleen om uit te leggen, waarom ik thans niet van zins ben, een bijdrage voor een feestuitgave te leveren.

En dat niet uit onverschilligheid voor den bloei van het Onderwijs.

Ik kies er voor den vorm der beeldspraak.

Inmiddels blijkt de inleiding zoo somber uitgevallen, dat van menig verstandig collega de opmerking voor de hand ligt:

„Eén ding snap ik niet! Een onderwijstaak is geen dienstplicht! Als zooiets het leven somber maakt, te somber zoo-
waar om feest te vieren, waarom zich niet daarvan los gemaakt, en van „in” tot „outsider” gepromoveerd!”

Inderdaad! Men voelt, ook zooiets eischt een verklaring.

Hier toe wil ik ons Tandheelkundig Onderwijs der laatste reeks jaren vergelijken met een woestijn, de docenten met leiders van te groote karavanen, daarenboven tijdens de tocht belast met het verrichten van wetenschappelijke waarnemingen!

De reis is zwaar, de uitrusting primitief en ontoereikend, de zorgen der leiders zijn groot, de nood is hoog gestegen.

Tot algeheelen ondergang is het nog wel niet gekomen, doch de hoop, eens uit de moeilijkheden te geraken, zoo goed als opgegeven.

Voor de wetenschappelijke belangen heeft de expeditie al

lang geen gelegenheid meer, het geldt nog slechts de troep zonder groote verliezen naar het doel te brengen.

Zoo nu en dan vindt een aanvoerder het welletjes, ziet er geen heil meer in, verkwist zijn energie niet langer aan een hopeloze onderneming en keert, ontmoedigd en gehavend soms, naar eigen haard terug.

Totnogtoe niet alle!

En wat kan het zijn, dat die enkelen nog voort doet zwoegen?

Vanwaar dat onverklaarbaar optimisme, nog op verbetering te hopen?

De koppigheid van sommige rassen des lands?

Hun verantwoordelijkheidsgevoel?

Dat niet alleen! Geheel iets anders houdt hen totnogtoe staande.

Zoals in een eindeloze woestijn de afgematte reizigers soms in de verte een waterrijk landschap zich zien ontrollen, dat weliswaar een luchtspiegeling zal blijken, maar toch hun moed voor een wijle deed herleven en hen weer krachten gaf verder te trekken, voor langer of voor korter, en . . . soms . . . tot aan hun doel . . . .

Zoo treedt ook in de Tandheekkundige Onderwijswoestijn periodiek de een of andere Fata Morgana op, toovert de schoonste vergezichten voor, lokt ons weer vooruit, onder omstandigheden, die overal elders onaanvaardbaar zouden zijn.

Zij doemen op, in de vage vormen van plannen, beloften, bijna zekerheden, voor verbeteringen. We sterken ons er aan, we vatten nieuwen moed, we zeulen maar weer verder, steeds verder . . .

En met ons mee, maar voor ons aan, maar ook steeds verder, schuift zoo'n Fata Morgana . . . tot zij in het niet verzinkt . . . .

Een moment staan we beduusd! Dus: Nogmaals was het schijn!

Maar: nog korten tijd geduld! Eéns wordt het werkelijk-

heid. Het langste deel van den lijdensweg ligt stellig achter ons, want hooger dan thans kan de nood niet komen!

Dus: nogmaals voort!

Want... zie... In het verschiep begint reeds weer een beeld zich te ontwikkelen...

Zouden waarlijk afdoende verbeteringen...?

Zou nog eens het beloofde land...?

Zou toch nog...?

Dàn alle kracht verzameld! Dan nog ééns voorwaarts!

Wèlk leider gaf vlak voor een doel een onderneming op?

En de onsterfelijke hoop fluistert ons in, dat éénmaal dat fraaie beeld in de verre verte geen Fata Morgana zal wezen, die zich oplost in het niet.

Doch schoone werkelijkheid!

Ziehier een verklaring voor de trouw der leiders.

Doch eveneens de reden, waarom er Tandheelkundige Lectoren zijn, wien het thans niet wil gelukken, zich op te schroeven tot het bejubelen van de achter ons liggende jaren van het Onderwijs!

Utrecht, October 1927.